

❶ «Mazeret bulmayı bırakalımda iş yapmaya bakalım. » D E R D İ...

**M. RÜŞTÜ UZEL'i Ölümünün
4. yılında saygıyla anıyoruz**

Mesleki ve Teknik Öğretimin ilk Müsteşarı değerli eğitmeni M. Rü-
tüş Uzel'i 4 yıl önce 20.1.1956 günü kaybettik.

Mesleki ve Teknik Öğretimli metodlu ve plânlı bir şekilde ele alarak geliştirmeye çalışan, inandığı dâvaya en güçlü duygularla bağlı devrimci insan M. Rüşti Uzel'in mânevî huzurunda saygı ile eğiliriz.

BAŞYAZI

Ozel Okullar Çıkmazı

MEHMET EMİN ZORKUN
TÜTÖS Genel Başkanı

Son zamanlarda kamu oyunun ilgisini çeken, parlamento düzeyinde siyasal partilerin temsilcileri arasında tartışılan eğitim sorunları'nın başında özel okullar sorunu gelmektedir. Özel okullar üzerinde sürdürülen tartışmaların, gazete ve dergilerde yayınlanan yazıların ileride daha da yoğunlaşabileceği kâşınımsın bizlerde uyanmış olması, bu konuda ilkskin görüşlerimizi yazmağı zorunlu bir hale getirmiştir.

[illegible]

Yüksek öğrenimin kendine özgü koşulları vardır, Zihni yetenekleri üniversiter eğitimin gerektirdiği normların altında bulunan kimselerin, yüksek öğrenim yollarına imkân yoktur. Devlet yönetimindeki üniversite ve yüksek okullara, büyükçapta zihni yeteneklinin üniversite eğitime uygun olup olmadığını ortaya koyan sınavlarla bavalter eğitime uygun olmayan kimselerin edili okullara kanalliz edilmiş gösteremeyerek giremeyen kimselerin edili okullara kanalliz edilmesi, yüksek öğretim amaçlarından sapırmaktadır. Birçok yabancı tamesi, yüksek öğretimi amaçlarından sapırmaktadır. (Devami Sayfa 4'de)

(Devamı Sayfa 4'de)

Kuruluş ve Kadro Kanunu çalışmalarına devam ediliyor

3 örgüt birlikte toplandılar

E.T.Y.O.O. Kuruluş ve Kadro Kanunu Tasarısının üzerinde **Talim ve Terbiye Dairesinin** çalışmalarını ve görüşlerini geçen sayımızda özet olarak vermiştik. Sızan haberlere göre **Talim Terbiye Kurulunun** Tasarı üzerindeki çalışmaları bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır. Tasarı ile ilgili **Talim Terbiye Dairesinin** görüşünü şöyle özetlemek mümkündür:

1) Okulun amacı ve Devletin
İstihdam politikası bakımından 4
yıllık E.T.Y.Ö.O. programları ıslah
edilmek üzere aynen kalmıştır.

2) Mezunlarının ünvan meselesini çözümlemek için mezuniyet sonrası 1 yıl ilave edlerek (4 + 1) ihtisas sınıfları ilave edilecektir. Bu sınıflar mühendis ve eğitim sınıfları olacaktır.

3) Mezunlar bu sınıflara Okulca hazırlanacak bir Yönetmelik uyarınca geçebilecek, Öğretmen mezunlar, maaşlarını almak suretiyle tahsillerine devam edebileceklerdir.

4) İhtisas sınıfını bitirenler bakım bakımından 5 yıllık Yüksek Okul veya Fakülte mezunu muamelesi görecektir.

5) Eğitim sınıfında, her türlü idareci ve denetçiler (Müfettişler) yetiştirilecektir. Ayrıca, mastır, doktora gibi mezuniyet ötesi çalışmalara yer verilecektir.

6) Teknik Öğretim sahasında görev alacak her türlü eğitici bu okulun içerisinde geçmişi olacak-

tır. Okul mezuniyet ötesi çok y
bir çalışmaya girmiş olacaktır.

7) Tasarının ilgili merciler tarafından savunulmasını bilzzat Tallm Temyiz ve Dalresl yapacaktır.

Sosyal gr

sözleşme

girdi

TÜTÖS ile Anadolu Anonim Sigorta Şirketi arasında imzalanan sözleşme üyelerce ilgi ile karşılanmış ve sigortanın yürürlüğe girmesi için gerekli sayıda Tütös

si sigorta fişlerini doldurarak
nel Merkeze göndermeye başla
lardır.

Sosyal grup sigortasına girenlerin fişleri Tütös tarafından nanarak İstanbul da bulunan Anonim Türk Sigorta Şirketine gönderilmiş bulunmaktadır. İsmine 25 maddesi gereğince

gortanın yürürlüğe girebilmesi için en az 30 sigortalının olması gerekir. Bugüne değin sigortaya katılmak isteyen Tütös üyelerinin sayısı 30'un üzerine çıktığı için sigorta sözleşmesi yürürlüğe girmiştir.

Sigorta Şirketi, sigortalı T
üyelerine, sigorta ile ilgili bil
kısı süre içinde bildirecektir.

Öte yandan tasarı üzerinde ilgililerce yapılacak çalışmaları izlemek ve birlikte hareket etmek için TÜTÖS, T.Ö.O.B.D. ve E.T.Y.Ö.O. (Devamı Sayfa 4'de)

(Devamı Sayfa 4'de)

Sosyal grup sigortası sözleşmesi yürürlüğe girdi

**T Ü T Ö S Genel
Başkanı İzmitte
Genel Sekreter
Çankırı'ya Gitti**

TÜTÖS üyesi Teknik Öğretmenlerin düzenlediği toplantıya katılmak ve çeşitli konularda üyelerimizi aydınlatmak için TÜTÖS Genel Başkanı 11 Ocak 1969 Cumartesi günü İzmit'e gitmiştir.

(Devamı Sayfa 4'de)

TÜTÖS, tüm
üyelerine ve
okuyucu-
larına
yeni yılda
mutluluklar
diler.

GÖRÜŞLER

Rüstü Uzel'i Anarken

Gültekin KURDOĞLU

Mesleki ve Teknik Öğretimin İlk Müsteşarı, değerli eğitimci M. Rüştü Uzel'in ölümünün 4. yılındayız. Rahmetli Uzel'in teknik eğitime getirdiği ve getirmek istediği eylemlerin önemi her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Onunla ilgili yazıları okuduğumuzda Sayın Uzel'in öncelikle, inancı bir sorun adamı olduğu anlaşılır.

Rüştü Uzel'in görüşleri yıllardır sık sık "mazet bulma" buralıkla, "aralık bulma" buralıkla, "bulma" buralıkla tecerübelerinin kullandığı söylenir. Onun bu aralıkları, yukarıda söyledikleri sözün etrafı açık olarak görülmektedir. Teknoloji eğitim felsefesi on günkü koşullara tesbit etmiş ve bu teknoloji gelişmelerine nasıl bir teknik eğitimle katkıda bulunacağına saptamıştı. O, Tutuculuğu hiç sevmeyen, idare-i maslahatçıktan nefret eden Uzel'in en büyük ırşadı devrimciliktir. Bilimsel verilerden sapmadan yürüyen büyük eğitimci, fen kültürü ile uğraşmış çok sağlam kişiliği saptadı. Onun en verimli yıllarında görenden aldık. Teknik Öğretim enzimimizdeki cıvazlara kadar zeşimistir bence.

Bütün baskılara rağmen Rüştü Uzel'in görevden alınmasını kabul etmediği için istifade eden zamanın Millî Eğitim Bakanlarından Uzel'in
(Devamı Sayfa 4'de)

(Devamı Sayfa 4'de)

İNCELEMELER

Motor Sanat Enstitülerinin Geliştirilmesi

Hüsamettin KUNTER

A — MOTOR SANAT ENSTİTÜLERİNİN GEÇMİŞİ VE BUGUNKU DURUMU:

Türkiye'de Motor Sanat Enstitüleri (İzmir, Ankara, Adana) Amerika Birleşik Devletleri'nin desteklediği SGI (Spring Garden Institute) projesi neticesinde kurulmuştur. Uygulanan program, eğitim sistemi, öğrencinin değerlendirilmesi, dinamik bir öğretim ilkesine dayamaktadır. SGI projesi başlıca şu yenilikleri ihtiva etmektedir.

1 — Sınıf geçme kredisi esasına göredir. Bu sistemin faydaları şunlardır:

a) Okulun amacı, motorlu araçlar sahasında kalifiye eleman yetiştirmek olduğundan, sınıf geçmelerde ve diploma derecelerinde elde edilen neticeler daha ziyade mesleki yetkinliği belirtmektedir. Bu da derslerin önemine göre farklı kredi tesbit etmek suretiyle sağlanmaktadır.

b) Öğrenciler kredi sayesinde, diğer derslerden tam kredi almak suretiyle, sınıfların özelliğine göre, kredi alamadığı bazı derslerden otomatikman bir üst sınıfa geçmektedir. Böylece bir dersten veya ortalama tuturma gibi yollarla bir üst sınıfa geçme problemi ortadan kaldırılmaktadır.

c) Kredi doldurma usulü öğrencinin sürekli çalışmasını ve okula devamını zaruri kılmaktadır.

2 — İmtihanlar daha ziyade test usulü ile yapıldığından bir dersten her kanaat döneminde çok sayıda imtihan etmeyi sağlamakta, böylece değerlendirmenin objektifliği ortaya çıkmaktadır. Bunun neticesi öğrencinin çalışması sürekli olmakta ve elde edilen not ortalama öğrencinin bilgi derecesini aksettirmektedir.

3 — Atelye öğretiminde her gün öğrencinin çalışması değerlendirilmektedir. Bu ise:

a) Öğretmeni devamlı olarak öğrencilerle meşgul olmaya zorlamakta,

b) Öğrenciyi disiplinli çalışmaya teşvik etmekte,

c) Verilen notların ortalama güvenilir olmakta ve öğrencinin mesleki yetkinliğini tam olarak ortaya koymaktadır.

4 — Atelye öğretimi iş yapraklarına göre yürütülmekte, temel öğretimden sonra uygulamalara geçilmektedir.

5 — Okula devamsızlık öğrencinin değerlendirilmesiyle ilgili olduğundan öğrenci devamsızlık yapmaktan çekinmektedir.

6 — Bu sistemde, öğretmen sürekli bir çalışma ve hazırlanma içinde bulunmakta ve ders notu, imtihan soruları hazırlamaktadır.

7 — Mesleki öğretim ile ilgili 90 adet kitap hazırlanmış bulunmaktadır.

8 — Motor Sanat Enstitülerinde ilk kuruluş sıralarındaki düzen ve eğitim sistemi bugün bozulmuştur. Bunun başlıca sebepleri şunlardır:

a) Bu enstitüler belirtilen sisteme göre yetmiş elemanlarla yürütülmüşken eski alışkanlıklarla karıştırılmış ve klasik, statik bir ortama girilmiştir.

b) Sistemin gerektirdiği kuruluşlar ya kurulmamış, kurulmuş da devam ettirilememiştir.

c) Sistem birçok çevrelerce gereği gibi anlaşılamamış, pahalı ve kötü denmiştir ki, aşağıda açıklacağı gibi hiçte bu yargılara uyar şekilde değildir.

d) Motor Sanat Enstitüsü Yönetmeliği devamlı değişmeyi ve yeniliklere adapte olmayı esas aldığı halde bu yolda yeterli bir çalışma yapılamamıştır.

e) Yönetmeliğin bazı taraflarının değiştirilmesi gerekirken bu husus ele alınıp üzerinde durulamamıştır.

B — ANKARA MOTOR SANAT ENSTİTÜSÜ İLE İLGİLİ YENİ PROJE TEKLİFİNİN TEMEL ESASLARI

AMAÇ: Ankara'da, Türkiye'deki motorlu araçlar öğretimine öncülük edebilecek nitelik ve kapasitede bir Motor Sanat Enstitüsü kurulmasıdır.

KAPSAM: Örgün, yaygın eğitim dökümantasyon, ders aracı ve te kâmil kurslarını içine alacak bir öğretim sistemini geliştirmek.

Temel unsurlara geçmeden önce motorlu araçlarla ilgili bazı esasları belirtmek gereklidir.

Motorlu araçlar ve motorlar sık sık değişikliğe uğrayan bir endüstri koludur. Yaygınlığı ve değişkenliği, motorlu araç öğretimini kısıtlıktan uzaklaştırmıştır. Öğretim bu değişikliklere ayak uydurabilecek nitelik ve esneklik içinde olmalıdır. Aksi halde çok gerilerden izlenen statik bir motorlu araç öğretimi ile kalifiye teknik eleman yetiştirilemez.

Modern bir motorlu araç öğretimi için, her yıl yapılan belibaş neşriyatın, ders araçlarının, vasta ve motorlardaki değişikliklerin mutlaka izlenmesi ve neticelerin mesleki ve teknik öğretim okullarına ulaştırılması zorurudur. Bunun için Ankara'da merkezi ve teknik bir Motor Sanat Enstitüsü kurulmalı ve öğretimini temel unsurlarını, gelişmelerini bu enstitü izleyip yaymalıdır.

OKULUN YAPACAĞI İŞLER:

1 — Örgün eğitim

2 — Yaygın eğitim

3 — Öğretmenlerle ilgili kurslar

4 — Yaygınların izlenmesi ve çözümünün diğer okullara yeterli miktarda ulaştırılması

5 — Dökümantasyon bürosu

6 — Endüstri ile iş birliği bürosu

Okul, bu hususları yerine getirebilecek şekilde örgütlenecektir.

1 — **ÖRGÜN EĞİTİM:** Ankara ve çevresinden toplanacak ortaokul mezunu öğrencilerle 500 öğrenci kapasitesine ulaşmak mümkün.

dür. Örgün eğitimde şu temel esaslar izlenebilir.

a) Bugünkü sistemin esasları muhafaza edilmek suretiyle bazı değişiklik ve ekler yapılmalıdır.

b) Mevcut atelyelerin yanı sıra şu atelyeler de kurulmalıdır:

- Yol makinaları
- Elektrojen grupları
- Gaz türbinleri (Motorlu araçlara konmaktadır)
- Trafik

c) Bugünkü öğretim programı değiştirilmelidir.

d) Yüksek öğrenime gidecekler için ikinci sınıftan itibaren ayrı bir program uygulanmalıdır.

2 — **YAYGIN EĞİTİM:** Yaygın eğitim şu kısımlara ayrılabilir:

a) Okul çağında olupta okuma imkânları olmayanlar için açılacak kısa süreli mesleki kurslar.

b) Motorlu araçlar konusundaki bilgilerini artıracak ve muhtelif kurumlarca gönderilecek kimselere açılacak kurslar.

c) Geceleri halk için açılacak motorlu araç eğitim kursları.

Bunlar ve benzeri şekilde açılacak çeşitli kurslarla yaygın eğitimi geniş çapta desteklenecektir. Bu kursların masraflarının karşılanması için kursa elemanı iştirak eden kurumlarla çeşitli endüstriyel kurumların yardımlarından ve fonlarından faydalanılacaktır.

3 — **ÖĞRETMENLERLE İLGİLİ KURSAR:** Okul, motorlu araçlarla ilgili değişiklik ve gelişmeleri izleyeceğinden yaz devrelerinde bu yeniliklerle ilgili, atelye öğretmenleri için kurslar düzenleyecek ve o yılki değişimleri nazari ve tatbiki olarak öğretmenlere aktaracaktır.

Aynı zamanda mesleki öğretim metodları hakkında ortak esaslara ulaşma yolları bu kurslarda ele alınacak, öğretimde birliğin temini sağlanacaktır.

4, 5 — **DÖKÜMANTASYON BÜROSU VE YAYINLARIN İZLENMESİ:** Bu büro şu işleri yapacaktır:

a) Motorlu araçlarla ilgili belibaşlı yayınları izleyecek, lüzumlu olanları tercüme ettirip öğretmenlere, öğrencilere en kısa zamanda ulaştırılacaktır. Büroya bağlı yeterli kadar tercüman, daktilo ve baskı cihazları bulunacaktır.

Bu büro aynı zamanda mesleki eğitime esas olacak kitapları hazırlayacaktır.

b) Büronun bir kolu motorlu vasıtalarla ilgili ders araçlarını (kesitler, maddeler, filmler, diyaizotifler v.b.) toplayacak, öğretime uygun bir şekilde ilgili kurumlarda çoğaltıp okullara yatacağıdır.

c) Gene büronun bir kolu atelye öğretim yapraklarını, öğretim metodlarını hazırlayıp geliştirecek, atelyelerde kullanılan araçları tesbit edecek ve kuruluşların bu esaslar dahilinde gelişmesi için gerekli hazırlıkları yapacaktır. Zira atelyelerde kullanılan birçok motorlar ve vasıtaların üzerinde bulunan bazı kısımlar tamamen değişmiş ve piyasadaki farklıdır. Durum izlenemediğinden öğretimde, bir daha rastlanmayacak vasıtalar kullanılmakta ve ayrı ayrı okullarda müştereklik olamamaktadır.

6 — **ENDÜSTRİ İLE İŞBİRLİĞİ BÜROSU:** Bu büro şu işleri yapacaktır:

a) Motorlu araçlarla ilgili, endüstri kuruluşlarının istediği hususları tesbit etmek,

b) Okulları bu sahada tanıtmak,

c) Mezunların iş bulmasını sağlamak ve takip etmek,

d) Bu branştan mezun olanların karşılaştığı problemleri tesbit etmek,

e) Okullar için endüstri kurumlarından araç, gereç ve yardım fonları sağlamak,

f) Motorlu araçlar öğretimi için gerekli esasları tesbit etmek.

C — **DÖNER SERMAYE İŞLERİ:**

Mevcut sistem, temel öğretim atelyeleri yanı sıra iş atelyelerinin de bulunmasını ve sürekli iş akışının sağlanmasını öngörmektedir. Bu bakımdan iş yapma imkânı fazlasıyla mevcuttur. Örgün ve yaygın eğitimin ahenkli şekilde planlanması neticesinde döner sermayenin işletilmesi ve fazla kâr sağlanması mümkündür.

D — **PROJENİN YÜRÜTÜLMESİ ŞARTLARI:**

Projenin yürütülüp geliştirilebilmesi için şu şartların sağlanması gerekir:

a) Yeterli, 1000 kişi kapasiteli bir okul binası

b) Bu projeyi yürütecek yeterlikte bir öğretim ve idari personel kadrosu

c) Projenin yürütülebilmesi için okula verilecek bazı idari yetkiler

d) İlk örgütlenme için normal bütçenin dışında yeterli ek tahsisat

E — **SONUÇ:**

İzmir, Ankara, Adana Motor Sanat Enstitüleri için hazırlanan bu yazının bir yönü de diğer illerimizde bulunan Motor şubeleri içindir.

Şunu saniyen belirtelim ki, yeni kurulan ve kurulacak olan otomobil monte ve imalat fabrikaları ile Türkiye'deki otomobil adedi kısa zamanda bugünkünün üç misline çıkacaktır. Neticede buna dayalı diğer otomobil sanayinde, otomobil alım satım, ayarlar, bakım ve tamircilikte büyük ilerlemeler kaydedilecektir.

Burada kısaca belirtilmesi gereken bir husus; Sanat Enstitülerinin içerisinde bulunan, motor şubelerinin anlatılan süratle, teknolojiye ve standartlara ulaşamayacaklarıdır. Bu yönüyle Motor Sanat Enstitülerinin adelerinin artırılmasını ve Motor şubelerinin sayılarının şimdilik dondurulmasını faydalı kabul etmek gerekir.

Temennim, Motor Sanat Enstitülerinin kapatılma, birleştirilme gibi tehlikeli ve kesin virajları hâvi görüşlerden uzak tutulmasıdır. İl gilerin bu müesseseler için şuur ve ülkücü yolu devam ettirmeleri en büyük yurtseverlik olur.

Adana Şubemiz Yönetim Kurulu Müdürlerle Toplantı Yaptı

Adana — Özel

TÜTÖS Adana Şubesi Yönetim Kurulu 11 de bulunan teknik öğretim okulları müdürleri ile bir toplantı yaparak eğitim ve öğretimle ilgili konular üzerinde görüşlerini bildirmiştir. Toplantıda ayrıca ders dağıtımında meydana gelen aksamlar da söz konusu olmuş ve aksaklıkların giderilmesinde okul müdürleri gereken çabayı yapacaklarını belirtmişlerdir.

Öte yandan Çukurova özel mühendislik yüksek okulu öğretim başlarken okula teknik öğretmen arkadaşlarımızdan Ahmet Annaç, Ali Bağcı, Osman Nuri Yalçın, Nail Karacaer, Hasan Aydoğdu ve Cumhur Aydın öğretim görevi almışlardır.

—o—

Teknik Öğretim Gecesi 7 Şubat'ta Yapılacak

TÜTÖS yıllardır özenen "TEKNİK ÖĞRETİM GECE" ni bu yıl düzenledi artık.

Bütün arkadaşlarımızı katılabilmek imkânı sağlamak düşüncesiyle bu yıl için tarihi "7 Şubat" olarak tesbit edilen gece Ankara'da HOTEL DEDEMAN salonunda yemekli olarak yapılacak.

Her yıl ait mezunları, yıllar önce yurda dağıtıp birbirini göremeyen arkadaşları, eskiyi yeniyi, büyüğü küçüğü bir çatı altında toplayacak olan gece, karınca kadroluca türlü sürprizler ve eğlencelerle dolacaktır.

Yarınlar düzenlenecek ve kökleyecek Teknik Öğretim Geceleri beşik ettiğimiz bu yemekli eğlence gecesi için bilgiler satış çıkartılmıdır. Çifti 75.00 TL., tek 40.00 TL.'dir.

Büyük bir ilgi gören gecenin biletleri bitmeden isteyiniz.

—o—

Bir Öğretici Filmimiz Başarı Kazandı

Tahran Uluslararası 5. Öğretici Filmler Festivalinde "Elif'in Çilesi" isimli öğretici filmimiz başarı kazanmıştır. Sağlık Bakanlığının siparişi üzerine M.E.B. Film - Radyo - Televizyonla Eğitim Merkezi tarafından hazırlanan nüfus planlaması konusundaki 30 dakikalık film senaryosunu Ahmet Baydur yazmış, yönetmeliğini de Ayhan İyikan yapmıştır.

İran Eğitim Bakanı Dr. Parsay, öğretici filmimizin başarı kazanması nedeniyle ilgililere bir İran bayrağı göndermiştir.

Özdeyisler...

"İnsanlar bir kere aldatılınca hakikatten bile şüphelenirler."

HİTAPADESA.

Ya Teknik Öğretime bel bağlayıp da yıllardır defalarca aldandılar... Daha ne ümit ederler ki?...

G. Ş.

